

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027
Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34 Fax: 021.316.31.31
021.310.23.57, 021.316.31.33
Cod fiscal: 10464660 E-mail: ces@ces.ro www.ces.ro

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL	
INTRARE	Nr. 482
IESIRE	
Ziua 20	Luna 06. 2023

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)
Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

Biroul permanent al Senatului

443 / 10.07.2023

Biroul permanent al Senatului

Bp. 361 / 29.06.2023

AVIZ

**referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea
Legii nr.197/2012 privind asigurarea calității în domeniul serviciilor
sociale, republicată (b361/31.05.2023)**

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii nr.197/2012 privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale, republicată (b361/31.05.2023)*.

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 20.06.2023, desfășurată online, conform prevederilor Hotărârii Plenului nr.86/17.05.2022, avizează **NEFAVORABIL** prezentul proiect de act normativ, cu următoarea **motivare**:

- sub aspectul formei, se observă că inițiatorul invocă eronat Legea nr.197/2012 privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale, republicată, propunerile de modificare fiind, în fapt, operate asupra Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

- pe fond, Legea 272/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin natura sa, reprezintă o transpunere în legislația națională a principiilor Convenției ONU cu privire la drepturile copilului, care reprezintă instrumentul universal în baza căruia la nivel internațional statele semnatare asigură respectarea și promovarea drepturilor fundamentale ale copilului;
- conform prevederilor art. 94 alin. (1) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare: „*prin abuz asupra copilului se înțelege orice acțiune voluntară a unei persoane care se află într-o relație de răspundere, încredere sau de autoritate față de acesta, prin care sunt periclitate viața, dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală sau socială, integritatea corporală, sănătatea fizică sau psihică a copilului, și se clasifică drept abuz fizic, emoțional, psihologic, sexual și economic*”;
- conform prevederilor Anexei nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 49/2011 aprobarea Metodologiei-cadru privind prevenirea și intervenția în echipă multidisciplinară și în rețea în situațiile de violență asupra copilului și de violență în familie și a Metodologiei de intervenție multidisciplinară și interinstituțională privind copiii exploatați și aflați în situații de risc de exploatare prin muncă, copiii victime ale traficului de persoane, precum și copiii români migranți victime ale altor forme de violență pe teritoriul altor state: „*abuzul emoțional constă în expunerea repetată a copilului la situații al căror impact emoțional depășește capacitatea sa de integrare psihologică. Abuzul emoțional vine din partea unui adult care se află în relație de încredere, răspundere sau putere cu copilul. În mod concret, aceste acte pot fi umiliri verbale și nonverbale, intimidări, amenințări, terorizări, restrângeri ale libertății de acțiune, denigrări, acuzații nedrepte, discriminări, ridiculizări și alte atitudini ostile sau de respingere față de copil. Dacă abuzul emoțional este repetitiv și susținut, duce la afectarea diverselor paliere ale psihicului copilului (de exemplu, structura de personalitate, afectele, cognițiile, adaptarea, percepția), devenind abuz psihologic, care are consecințe mai grave decât abuzul emoțional și pe termen lung asupra dezvoltării copilului*”;
- de asemenea, conform aceluiași act normativ, „*violența psihologică - precedă și acompaniază celelalte forme de violență/abuz, dar se poate manifesta și izolat prin injurii, amenințări, intimidări, uciderea animalelor domestice preferate, privarea de satisfacere a nevoilor personale esențiale (mâncare, somn etc.). Acest tip de violență cuprinde 6 componente importante: frica, depersonalizarea, privarea, supraîncărcarea cu responsabilități, degradarea și distorsionarea realității. Totodată, reprezintă un factor central în controlul și manipularea partenerului*”;

- actualul cadru normativ, care reglementează, în ansamblul său, noțiunea generală de abuz împotriva copilului sub diferitele sale forme, asigură premisele identificării și stabilirii de către specialiști a tipologiei a cărei victimă poate fi un copil, deci implicit formele de abuz emoțional, rezultate în situația existenței unor neînțelegeri între părinți cu privire la modul de exercitare a drepturilor și obligațiilor părintești;
- în ceea ce privește introducerea în cuprinsul Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, a unor referiri punctuale care să vizeze „alienarea parentală”, apreciem că, în contextul în care legea mai sus menționată asigură cadrul general național de reglementare a respectării drepturilor copilului, aceasta nu poate viza situații care, prin natura lor, fac obiectul analizei și identificării realizate de specialiști;
- analizarea circumstanțelor de ordin psihologic și emoțional, care ar putea impacta asupra bunăstării și integrității psihice și emoționale a unui copil, trebuie să facă, fără îndoială, obiectul unor evaluări ale specialiștilor, care pot stabili, în baza observației directe, dacă o anumită situație are loc ca urmare a modului în care cei doi părinți aleg să gestioneze modul de menținere a relațiilor personale cu copilul. Un act normativ al cărui scop principal este stabilirea unui cadru legal general nu poate individualiza anumite situații punctuale pe care să le impună cu valoare de lege, ce ar putea genera ulterior aplicări abuzive, care să nu aibă la bază un punct de vedere avizat. Pe cale de consecință, apreciem că actualul cadru normativ care reglementează, în ansamblul său, noțiunea generală de abuz împotriva copilului, sub diferitele sale forme, asigură premisele identificării și stabilirii de către specialiști a tipologiei a cărei victimă poate fi un copil, deci implicit formele de abuz emoțional, rezultate în situația existenței unor neînțelegeri între părinți cu privire la modul de exercitare a drepturilor și obligațiilor părintești;
- conform prevederilor art. 486 din Codul Civil, „ori de câte ori există neînțelegeri între părinți cu privire la exercițiul drepturilor sau la îndeplinirea îndatoririlor părintești, instanța de tutelă, după ce îi ascultă pe părinți și luând în considerare concluziile raportului referitor la ancheta psihosocială, hotărăște potrivit interesului superior al copilului. Ascultarea copilului este obligatorie, dispozițiile art. 264 fiind aplicabile.”;
- autoritatea părintească reprezintă ansamblul de drepturi și îndatoriri care privesc atât persoana, cât și bunurile copilului și aparțin în mod egal ambilor părinți;
- părinții exercită autoritatea părintească numai în interesul superior al copilului, cu respectul datorat persoanei acestuia și îl asociază pe copil la toate deciziile care îl privesc, ținând cont de vârsta și de gradul său de maturitate;

- Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale protejează, prin art. 8, dreptul la respectarea vieții private și de familie, apreciind că legăturile personale între părinte și copilul său reprezintă un element fundamental al vieții de familie, chiar dacă relația dintre părinți s-a rupt, iar măsurile interne care împiedică o astfel de relație constituie o ingerință în dreptul la viață familială;
- având în vedere cele prezentate și ținând cont de prevederile art. 8 ale Convenției europene mai sus menționate, apreciem că pot fi avute în vedere măsuri legislative care să sprijine familiile cu copii în prag de divorț, care nu pot constitui ingerințe în dreptul la viață familială;
- în acest context, sediul materiei privind exercitarea autorității părintești este în Codul Civil. Prin urmare, considerăm că modificări legislative menite să soluționeze anumite neînțelegeri între părinți cu privire la exercitarea autorității părintești pot fi avute în vedere prin modificarea Codului Civil și a Codului de Procedură Civilă.

Președinte

Bogdan SIMION

